

Evaluatierapport over de initiële begroting 2018

Vlaams Parlement, Commissie Algemene Zaken, Financiën en
Begroting
23 januari 2018

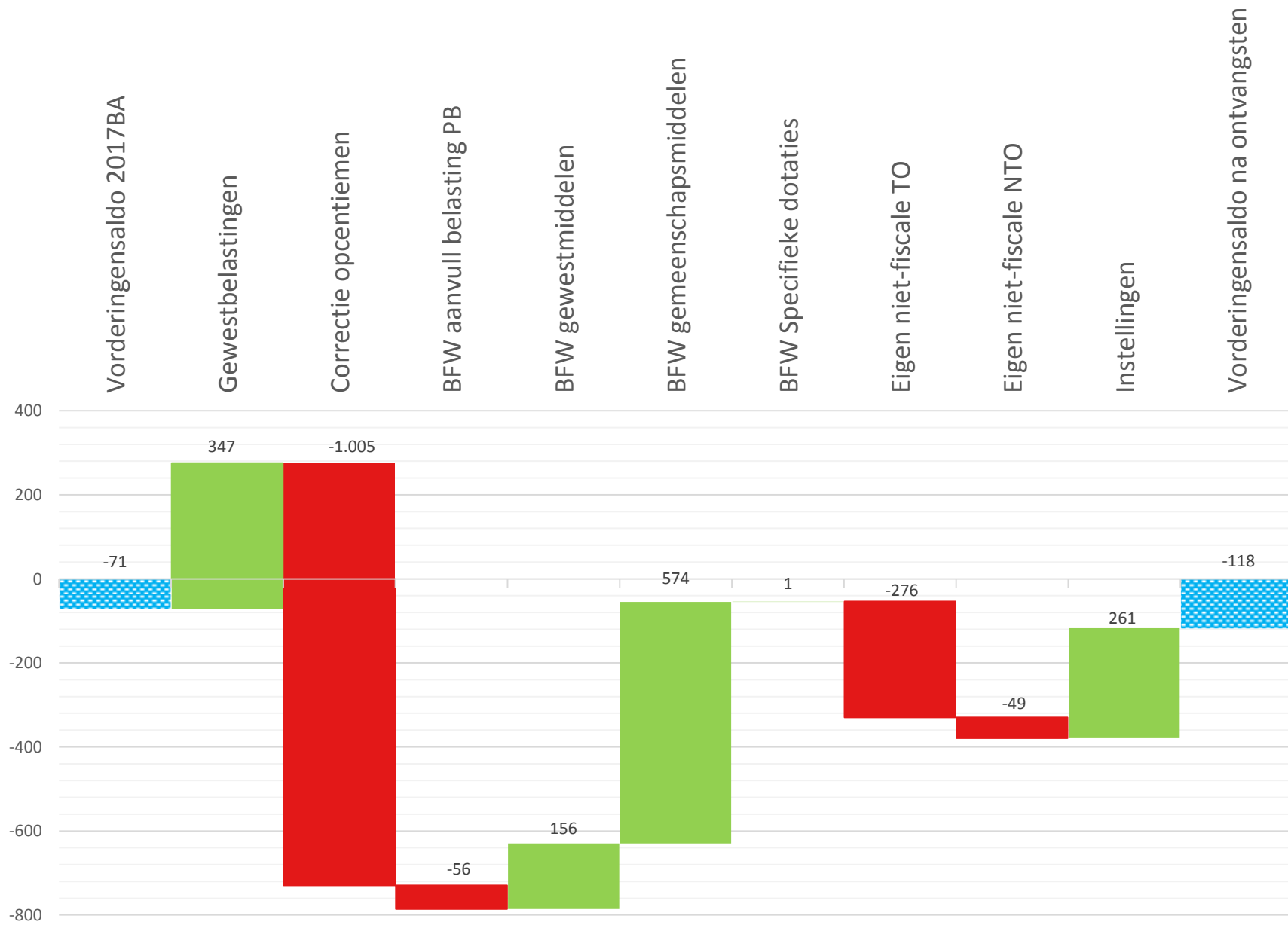
Hans Maertens, voorzitter SERV
Erwin Eysackers, medewerker SERV

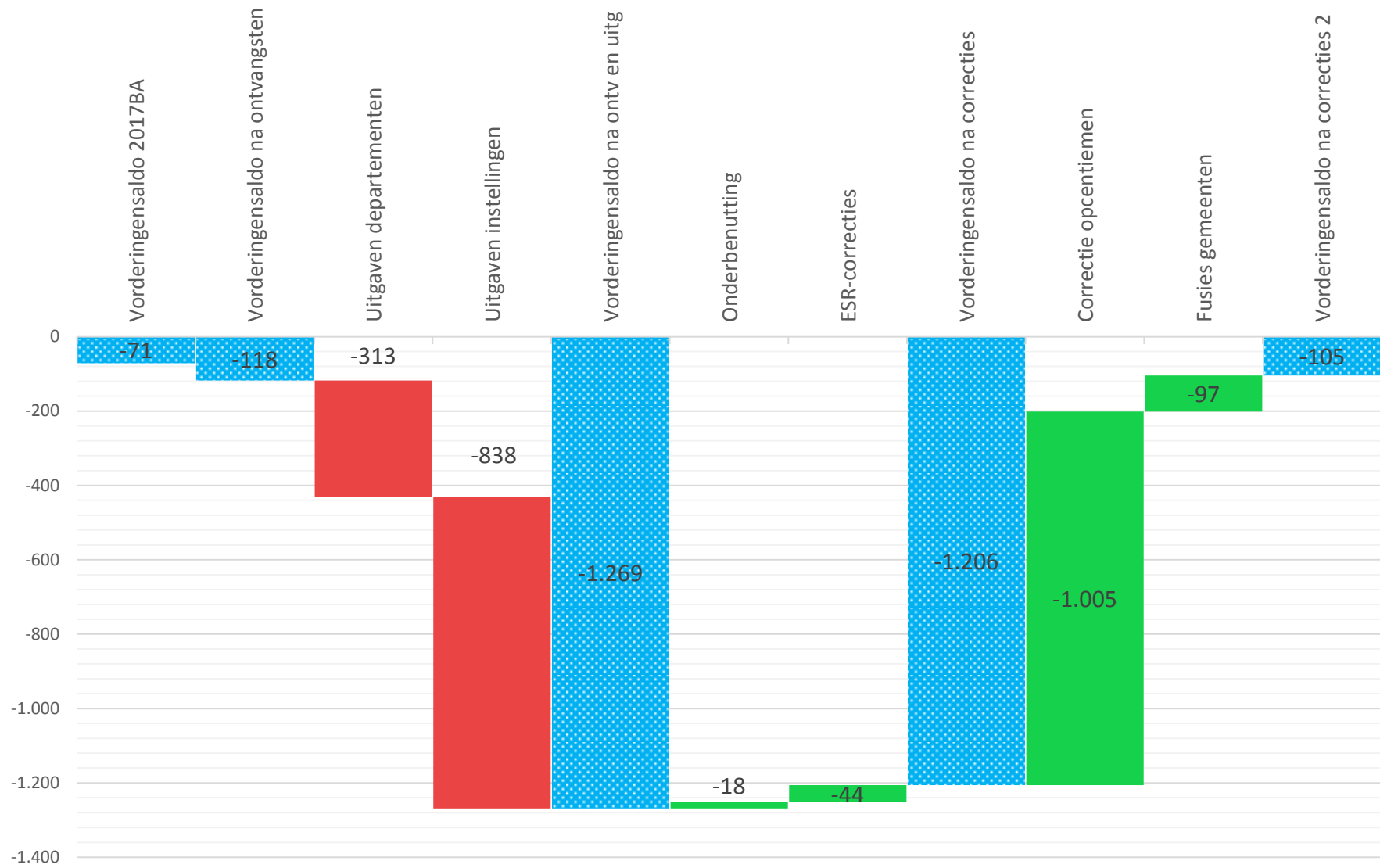
Macro-economie: positief

- In loop van 2017: macro-economische omstandigheden verbeteren
 - Ook 2018 start onder gunstig gesternte
 - BEL: 1,7% bbp voor 2017 en 2018
- Maar voorzichtigheid blijft geboden
 - Economische groei BEL scoort lager dan Eurozone
 - Inflatie is in BEL hoger dan in Eurozone
- Op weg naar hoogconjunctuur?
 - Bbp-groeicijfers stabiel voor komende jaren
 - Output gap wordt positief vanaf 2018 (EU)
- Begroting 2017 sluit (veel) beter af dan enkele maanden geleden geraamd
 - Eind december: positieve bijstelling met € 240 mln
 - Zal positieve impact op 2018 hebben

Begroting 2018BO (1)

- Sterk negatief eindresultaat : € -1,21 mld
 - ESR-ontvangsten [+]: € 42,25 mld
 - ESR-uitgaven [-]: € 44,51 mld
 - Onderbenutting [-]: € 709 mln
 - ESR-correcties [-]: € 341 mln
- Oorzaak 1: correctie opcentiemen
 - Impact lagere autonomiefactor in ontvangsten regionale opcentiemen (= conform BFW): € 1.005 mln
 - Is geen 'business as usual', zal ook impact op schuld hebben
- Oorzaak 2: schuld fusionerende gemeenten
 - Gaat om € 97 mln, maar beperkte impact in 2018
 - Schuld moet natuurlijk wel afbetaald worden
 - Om pragmatische redenen in berekeningen opgenomen

Begroting 2018BO (2)

- Na correcties ontstaat tekort van € 105 mln
 - Verslechtering met € -34 mln
- VR eindigt op klein overschot:
 - VR neemt bouwuitgaven Oosterweel (€ 76 mln) en federale dossiers ziekenhuisinfrastructuur (€ 40 mln) niet op
 - *SERV vraagt heldere definitie van bouw- en adviseursuitgaven voor Oosterweel*
- In structurele termen:
 - BEL conjunctuurcorrectie 2018 van -0,4 %bbp (HRF, maart 2017) naar + 0,1 %bbp (EU, november)
 - SERV neemt tussenpositie in: -0,133 %bbp
 - Begroting 2018BO eindigt op tekort van € 29 mln (0,066% van uitgaven)

2018BO: nieuw beleid (NB)

- VR geeft € 374 mln NB aan
- Serv komt tot € 314 mln = € 60 mln minder
- Verschil: beleidsimpulsen bij VAPH en K&G
 - SERV: inderdaad bijkomende middelen, maar gebaseerd op afspraken regeerakkoord
- NB verspreid over alle beleidsdomeinen
- Ook na correcties groeien middelen NB met € 131 mln in vgl met 2017BA

Nieuwe ontvangsten sinds 2015

- Verantwoord begrotingsbeleid langs ontvangsten- en uitgavenzijde
- Problematiek komt aan bod in rapport over gehele legislatuur
- Aandacht voor invoeren fiscale maatregelen via programmadecreet

SERV 2017: investeringen

- SERV-advies zomer 2017: pleidooi pro impuls overheidsinvesteringen zonder structureel begrotingsbeleid in gevaar te brengen
- Hoe? Vier doelstellingen
 - A/ Begroting blijft structureel in evenwicht + uitgaven groeien globaal niet sneller dan ontvangsten
 - B/ Aandeel overheidsinvesteringen in totaal neemt toe, maar nieuw beleid blijft mogelijk in alle uitgaven
 - C/ Afspraken met Europa om strategische investeringen in de loop van de tijd in begroting te kunnen verwerken
 - D/ Verdere schuldopbouw kan enkel voor strategische investeringen

A/ Structureel begrotingsbeleid

- Vraag: evolueren ontvangsten en uitgaven conform structureel begrotingsbeleid?
- Structureel evenwicht is op details na bereikt
- **UITGAVEN** groeien sneller dan **ONTVANGSTEN**
 - Groei uitgaven (na correcties): 2,22%
 - Groei ontvangsten (na correcties): 1,68%
 - Verschil: 0,54pp
- Uitgaven opsplitsen in deel investeringen en niet-investeringen
 - Groei investeringen: 5,64%
 - Groei niet-investeringen: 1,86%
 - Luik niet-investeringen: verschil van 0,18pp blijft
- Maar: positieve conjunctuur = positief effect op ontvangsten

B/ Investeringsuitgaven?

- Vraag: groeien investeringsuitgaven sneller dan andere uitgaven?
- SERV hanteert brede definitie investeringen
 - = inclusief ondersteuning investeringen door derden
- Ja, investeringen groeien sneller (zie hoger)
 - Van 9,44% naar 9,76% van uitgaven
 - Vooral voor infrastructuur mobiliteit en VIPA
- Ten koste van welke uitgaven?
 - Provisies verminderen aanzienlijk: logisch op einde legislatuur
 - Inkomensoverdrachten naar ondernemingen, vooral door specifieke dossiers: Energieheffing + UZ Gent

C/ Strategische investeringen

- Vraag: kunnen strategische investeringen in loop van tijd in begroting verwerkt worden?
 - Zonder conflict met Europese begrotingsopvolging
 - Tegen begroting 2019
 - Opletten met definitie strategische investeringen
- Nee, geen vooruitgang geboekt
- Maar: te vroeg voor definitief antwoord
 - Oefening op Belgisch niveau loopt via Nationaal Pact voor Strategische Investerings (op federaal niveau)
 - Voorjaar 2018: positieve signalen?

D/ Impact op schuldevolutie

- SERV: Vlaamse schuld mag groeien, maar enkel voor strategische investeringen
 - Abstractie maken voor schulden uit verleden
- Vlaamse schuld van € 24,7 mld (2017BA) naar € 26,8 mld (2018BO)
 - Toename directe schuld Vlaamse overheid: € +1,7 mld
- Netto-actiefpositie: drie opmerkingen
 - Inbreng vorderingen van sommige instellingen zeer groot: realisatiepercentage?
 - Schuld in jaarrekening rechtspersonen veel groter dan opgenomen in Vlaamse schuld → beter documenteren
 - Waardering via eigen vermogen: is niet zomaar omzetbaar in potentiële schuldafbouw, zeker voor materiële activa

Conclusie [1]

- SERV-kader voor meer investeringen bij een structureel begrotingsbeleid: 4 vragen
- A/ Structureel begrotingsbeleid?
 - Ja, structureel op details na in evenwicht
 - Uitgaven groeien sneller dan ontvangsten, maar verschil na correctie voor investeringsuitgaven is klein
- B/ Meer investeringen?
 - Ja, duidelijke vooruitgang wordt geregistreerd
 - Gaat niet ten koste van andere uitgaven, behalve provisies en specifieke dossiers voor inkomensoverdrachten naar ondernemingen

Conclusie [2]

- C/ Strategische investeringen spreiden over meerdere jaren?
 - Nee, maar te vroeg voor definitief antwoord.
 - Hopelijk wel tegen begroting 2019
- D/ Impact op schuldevolutie?
 - Groei schuld, maar blijft binnen beperkingen aangegeven door netto-actiefpositie

Vragen en/of opmerkingen?